

Nr 80.

Av fru **Nordgren**, om åtgärder i syfte att anteckning om utomäktenskaplig börd endast göres i kyrkoböckerna och icke i prästbetyg, å folkbokföringskort eller å annan offentlig handling.

I diskussionen om åtgärder för de olagliga aborternas bekämpande har det betonats att en betydelsefull sådan vore framskapandet av en humanare samhällsyn på den ogifta modern. Utan tvivel är detta ett riktigt steg, då det visst inte alltid är av ekonomiska skäl en ogift kvinna aborterar och genom anlitan­de av obskyra abortörer utsätter sig för livsfara eller risker för sterilitet och livslång ohälsa. Även om man numera icke ser med samma ringaktning på en kvinna, som blir mor utan man och vigselring, som tidigare, vilar det dock en viss skam över dessa mödrar, även om de taga hand om sitt barn och fostra det till en god samhällsmedborgare.

En part som emellertid fullständigt orättvist drabbas av samhällets stämpel är det oskyldiga barnet. På detta lägges bördan av en utomäktenskaplig börd, inte bara under uppväxtåren, då det ganska snart blir medvetet om att det intager en särställning i fråga om föräldrar och hem, utan även sedan det blivit vuxet. Under hela sin levnad får det en påminnelse om sin börd genom att i dess prästbetyg och andra offentliga handlingar finnes anteckningen: "född utom äktenskapet". Vederbörande är kanske sedan många år tillbaka gift och har vuxna barn, som inte ha en aning om moderns härkomst. De veta bara att hon varit och är en god mor och människa. Kanske blir det något av en chock för dem att få veta verkliga förhållandet. En och annan berömd personlighet, som genom sitt konstnärskap eller författarskap skapat sig ett namn, kan visserligen kosta på sig att offentligt tala om att han är född "oäkta", men för vanliga genomsnittsmän­niskor ställer sig saken annorlunda.

Det bör, enligt undertecknads mening, vara en betydande samhällsangelägenhet att, så långt det är möjligt, undanröja allt som kan sätta en särstämpel på de människor, som utan egen förskyllan kommit till världen i en av samhället icke legaliserad förbindelse. Det är undertecknads förhoppning, att det inom en inte alltför avlägsen framtid skall lyckas statsmakterna att skapa större rättvisa åt de utomäktenskapliga barnen, ehuru det måste medgivas att frågan ingalunda är lättlost. Enligt uppgift i pressen har man i England framlagt ett förslag som går ut på full likställighet mellan barn i och utom äktenskapet. Så den frågan kan måhända lösas även i vårt land.

I avvaktan härpå bör dock ett steg omedelbart kunna tagas för att undanröja en olägenhet för de utom äktenskapet födda, en olägenhet som de få dragas med även som vuxna. Detta bör ske på så sätt att inga anteckningar om veder-

börandes börd sker i prästbetyg, å folkbokföringskort eller andra offentliga handlingar, såsom exempelvis vid arvsskifte efter moder eller andra anhöriga. Det bör räcka med att anteckningar härom ske i kyrkoböckerna, där man vid förefallande behov kan inhämta alla nödiga upplysningar för fastställande av börd.

Vi ha fått bort den förhatliga stämpeln "oäkta" ur alla offentliga handlingar. Anteckningar om utomäktenskaplig börd böra också utan olägenhet kunna försvinna ur sådana handlingar. Och vederbörande kort och gott få vara vad de äro: samhällsmedborgare.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om erforderliga åtgärder i syfte att anteckning om att vederbörande är född utom äktenskap endast skall göras i kyrkoböckerna och icke i prästbetyg, å folkbokföringskort eller å annan offentlig handling.

Stockholm den 16 januari 1947.

Olivia Nordgren.
